



**ข่าวสารประกันภัยวินาศภัย**  
บริษัท เทเวศประกันภัย จำกัด (มหาชน)

## ทำอย่างไร เมื่อประสบภัยจากรถ

### ฉบับปรับปรุงใหม่ มีนาคม 2542 : สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์

ความคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มีดังนี้

1. คุ้มครองทุกชีวิต ร่างกายด้วย พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 เพราะทุกชีวิตมีค่า และอุบัติเหตุจากรถ แม้จะเป็นสิ่งที่ไม่มีความต้องการให้เกิดขึ้น แต่ก็เป็นที่หลีกเลี่ยงได้ยาก ดังนั้น เพื่อให้ความคุ้มครองทุกชีวิต ที่ได้รับอุบัติเหตุจากรถ รัฐบาลจึงตรากฎหมายขึ้นเรียกว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 เพื่อให้ผู้ได้รับบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต อันเนื่องมาจากจากรถ ได้รับการชดเชยค่าเสียหาย และได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร่งด่วน สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจให้ถ่องแท้อีกคือ กฎหมายนี้ให้ความคุ้มครอง เฉพาะความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ชีวิต ร่างกาย และอนามัยเท่านั้น ไม่รวมถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สิน เช่น ค่าซ่อมรถ แต่อย่างไรก็ดี หรือที่เราเรียกกันว่า “ซ่อมคน แต่ไม่ซ่อมรถ” นั้นแหละ
2. ทุกคนอบอุ่นใจ เมื่อมีกฎหมายคุ้มครอง ประชาชนทุกคนที่ได้รับอุบัติเหตุจากรถ จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ไม่ว่าผู้ประสบภัยนั้นจะเป็นใคร อยู่ที่ไหน ในรถ หรือนอกรถ เป็นผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร เจ้าของรถ คนเดินถนน หากได้รับบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุที่เกิดจากรถ จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย กล่าวคือ ได้รับการชดเชยค่าเสียหาย เป็นค่ารักษาพยาบาล หรือค่าปลงศพแล้วแต่กรณี
3. กฎหมายนี้ไม่ใช่คุ้มครองเฉพาะบุคคลที่สาม เกิดความสับสนในการเรียกชื่อกฎหมายนี้อยู่เสมอว่าเป็นกฎหมายคุ้มครองบุคคลที่สามบ้าง หรือประกันภัยบุคคลที่สามบ้าง ซึ่งไม่ถูกต้อง เพราะการประกันคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 เป็นการให้ความคุ้มครองความเสียหาย ที่เกิดขึ้นกับชีวิต ร่างกาย และอนามัยของทุกคน ที่ประสบภัยจากรถ ไม่ว่าจะใคร อยู่ในรถ หรือนอกรถ หากแต่การประกันความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก หรือการประกันภัยบุคคลที่สาม จะให้ความคุ้มครองความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ชีวิต และทรัพย์สินของบุคคลภายนอก โดยจะไม่รวมถึงผู้เอาประกันภัย ผู้ขับขี่บุคคลในครอบครัวของผู้เอาประกันภัย หรือลูกจ้างทางการที่จ้าง

### ค่าเสียหายเบื้องต้น

ความคุ้มครองที่ผู้ประสบภัยหรือทายาทจะได้รับ ความคุ้มครองของการประกันภัยตามกฎหมายนี้ ที่ผู้ประสบภัยจากรถจะได้รับขณะนี้ กำหนดไว้ไม่เกิน 50,000 บาท/คน สำหรับความเสียหายต่อร่างกาย หรืออนามัย

และ 80,000 บาท/คน สำหรับความเสียหายต่อชีวิต สูญเสียอวัยวะ หรือทุพพลภาพถาวร แล้วแต่กรณี โดยอาจแยกพิจารณาได้ดังนี้ คือ 1. ค่าเสียหายเบื้องต้น ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้บริษัท หรือกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย จะต้องจ่ายแก่ผู้ประสบภัย ให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ โดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ถึงความรับผิด ซึ่งขณะนี้กำหนดไว้ไม่เกิน 15,000 บาท 2. ค่าเสียหายส่วนที่เกินจากค่าเสียหายเบื้องต้นได้แก่

1. ค่าเสียหายเบื้องต้น สำหรับค่ารักษาพยาบาลในกรณีบาดเจ็บ หมายถึง ค่ารักษาพยาบาล และค่าใช้จ่าย อันจำเป็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เช่น ค่ายา ค่าอาหารทางเส้นเลือด ค่าออกซิเจน ค่าอวัยวะเทียม ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ ค่าห้อง และค่าอาหาร ตลอดเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาล รวมถึงค่าพาหนะนำผู้ประสบภัยไปโรงพยาบาล แต่ทั้งนี้ไม่รวมค่าจ้างพยาบาลพิเศษ และค่าบริการอื่นทำนองเดียวกัน ค่าเสียหายเบื้องต้นสำหรับรักษาพยาบาลนี้ ผู้ประสบภัยจะได้รับตามที่จ่ายจริง ไม่เกินหนึ่งหมื่นห้าพันบาท
2. ค่าเสียหายเบื้องต้น สำหรับเป็นค่าปลงศพ ในกรณีเสียชีวิตทันที หมายถึง ค่าปลงศพ และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศพ ซึ่งได้รับจำนวนหนึ่งหมื่นห้าพันบาท ต่อผู้ประสบภัย 1 ราย
3. ค่าเสียหายเบื้องต้น กรณีเสียชีวิตภายหลังเข้ารับการรักษา สำหรับผู้ประสบภัยที่ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุอันเกิดจากรถ แต่ยังไม่เสียชีวิตทันที และเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลระยะหนึ่ง และเสียชีวิตภายหลัง กรณีเช่นนี้ ทายาทจะได้รับค่าเสียหายเบื้องต้น เป็นค่ารักษาพยาบาล ตามที่ได้จ่ายไปจริง แต่รวมแล้วไม่เกิน หนึ่งหมื่นห้าพันบาท และได้รับค่าปลงศพอีก หนึ่งหมื่นห้าพันบาท ซึ่งรวมทั้งสองรายการแล้ว จะไม่เกินสามหมื่นบาท ต่อผู้ประสบภัย 1 ราย อนึ่ง การจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น ตามข้อ (1) (2) หรือ (3) ก็ตาม กฎหมายบัญญัติ ให้มีการจ่ายให้เสร็จภายใน 7 วัน นับแต่วันร้องขอ โดยไม่ต้องรอพิสูจน์ถึงความรับผิด

### การทำประกันภัยตามกฎหมาย

1. ใครมีหน้าที่ต้องทำประกันภัย ผู้มีหน้าที่ต้องทำประกันภัยคือ เจ้าของรถ หรือผู้มีสิทธิครอบครองรถ ตามสัญญาเช่าซื้อ สำหรับประเภท และชนิดของรถ ที่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัย คือ รถทุกคัน ซึ่งเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ หรือขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ และหมายความรวมถึงรถพ่วงของรถนั้นด้วย (เว้นแต่รถไฟ) ตามนัยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535 ได้นิยามศัพท์ “รถ” หมายความว่า (1) รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (2) รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก (3) รถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร
2. รถที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำประกันภัย ได้แก่ (1) รถสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระราชทายาท และรถสำหรับผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (2) รถของสำนักพระราชวัง ที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายของสำนักพระราชวัง (3) รถของส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น เช่น รถของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา รวมถึงรถยนต์ทหาร แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรถของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ และ (4) รถที่ได้รับการยกเว้นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
3. ผู้รับประกันภัย บริษัทประกันวินาศภัยทุกบริษัท ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ ประเภทรับประกันภัยรถในราชอาณาจักร ต้องรับประกันภัยตามกฎหมายนี้ หากบริษัทปฏิเสธการรับประกัน

กันภัย บริษัทย่อมมีความผิด และจะต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 50,000 บาท ถึง 250,000 บาท (บริษัทประกันภัยในที่นี้ รวมถึงสาขาบริษัททุกสาขาทั่วประเทศไทยด้วย)

4. วิธีทำประกันภัย เพียงถ่ายเอกสารสมุดคู่มือจดทะเบียนรถ และบัตรประจำตัวประชาชน (ในกรณีที่ที่อยู่ในสมุดทะเบียนรถ และที่อยู่ไม่ตรงกัน) นำไปที่บริษัทประกันภัยรถยนต์ หรือสาขาทั่วประเทศ แจ้งความประสงค์ขอทำประกันภัยตามกฎหมายนี้ หลังจากที่ท่านจ่ายเงินค่าเบี้ยประกันภัย ซึ่งจะ เป็นอัตราเดียวกันทั่วประเทศ สำหรับรถประเภทเดียวกัน ท่านจะได้รับ (1) กรมธรรม์ซึ่งหน้าตาราง กรมธรรม์จะเป็นใบเสร็จรับเงินด้วย (2) เครื่องหมายแสดงว่ามีประกันภัย ซึ่งท่านจะต้องนำไปติดไว้ที่หน้ากระจกหน้ารถด้านใน หรือหากเป็นรถอื่นที่ไม่ใช่รถยนต์ ก็ต้องติดไว้ในที่ที่สามารถมองเห็น ได้ชัดเจน นอกจากนี้อย่าลืมอ่าน และทำความเข้าใจกับกรมธรรม์ให้ถ่องแท้ อนึ่งเครื่องหมายนั้น ถ้าท่านไม่ติดที่รถท่าน จะมีความผิด และต้องรับโทษตามกฎหมาย
5. โทษของการฝ่าฝืนไม่ทำประกันภัยตามกฎหมาย เจ้าของรถ หรือผู้มีสิทธิครอบครองรถตามสัญญาเช่าซื้อ หากไม่ทำประกันภัย เพื่อคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่น บาท และหากผู้ใดนำรถที่ไม่มีประกันภัยมาใช้ แม้จะไม่ใช่เจ้าของรถ ก็จะมีโทษปรับด้วยเช่นกัน ซึ่ง ถ้าเป็นเจ้าของรถแล้วไม่ทำประกันภัย และยังนำรถที่ไม่มีประกันภัยนี้ไปใช้ จะมีโทษปรับทั้ง 2 กระทั่งความผิด
6. ไม่มีสิทธิติดเครื่องหมาย อย่าติดไว้เพียงเล่น ๆ หรือเห็นว่่าโก้เก๋ เพื่อประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย และเจ้าของรถ ต้องติดเครื่องหมายแสดงว่า มีการประกันภัยไว้ที่รถ ดังนั้น หากไม่มีสิทธิติดเครื่องหมายอีกต่อไป เช่น กรณีได้บอกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยแล้ว ก็ให้ส่งคืนเครื่องหมายนั้นแก่นายทะเบียน หรือทำลายเครื่องหมายนั้นให้อยู่ในสภาพที่ใช้ไม่ได้ อย่าปลอมติดไว้เพียงเล่น ๆ หรือเห็นว่่าโก้เก๋ เพราะการกระทำดังกล่าว นอกจากจะไม่โก้เก๋แล้ว ยังมีความผิด กล่าวคือ การไม่ส่งคืนเครื่องหมายให้แก่นายทะเบียน หรือไม่ทำลายเครื่องหมายนั้น ให้อยู่ในสภาพที่ใช้ไม่ได้ มีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท และการที่ยังติดเครื่องหมายดังกล่าวไว้ที่รถ ก็มีความผิด มีโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท
7. ปลอมเครื่องหมาย ติด หรือ แสดงเครื่องหมายปลอมไว้ที่รถ เครื่องหมายแสดงว่ามีการประกันภัย เป็นเครื่องหมายของทางราชการปลอมเครื่องหมาย การติดหรือแสดงเครื่องหมายปลอมหรือทั้งปลอมเครื่องหมายและติดหรือแสดงเครื่องหมายปลอมไว้ที่รถ มีความผิดอาญาต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 5 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท
8. เครื่องหมายหาย เครื่องหมายแสดงว่ามีการประกันภัย ที่เจ้าของรถได้รับพร้อมกรมธรรม์นั้น เป็นเอกสารของทางราชการ ที่เจ้าของรถต้องนำไปติดไว้ที่กระจกหน้ารถด้านใน (สำหรับรถยนต์) หรือในที่ที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน (กรณีรถจักรยานยนต์) หากผู้เอาประกันภัยท่านใด ทำเครื่องหมายนี้สูญหาย ให้แจ้งการสูญหายต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ และนำใบแจ้งความนั้น ไปติดต่อขอรับเครื่องหมายแทน ได้ที่กรมการประกันภัย สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัยจังหวัดทุกจังหวัด และถ้าผู้ใดกระทำการดังกล่าวโดยทุจริต ย่อมมีความผิด และจะได้รับโทษตามประมวลกฎหมายอาญา
9. เพิ่มความคุ้มครองทรัพย์สินโดยสมัครใจ เพิ่มความอุ่นใจ ปลอดภัยห่วงกังวล ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับชีวิต ร่างกายของประชาชน อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุที่เกิดจากรถ เป็นความเสียหายที่รัฐบาล

ให้ความห่วงใย และกำหนดเป็นภาคบังคับ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นนี้ ด้วยการให้เจ้าของรถ หรือผู้มีสิทธิครอบครองรถ ตามสัญญาเช่าซื้อ ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหาย สำหรับผู้ประสบภัย โดยประกันภัยไว้กับบริษัท ด้วยการทำประกันภัย เหตุที่กฎหมายไม่ได้กำหนดความคุ้มครอง ให้ครอบคลุมถึงความเสียหาย สำหรับผู้ประสบภัย โดยประกันภัยไว้กับบริษัทด้วยการทำประกันภัย เหตุที่กฎหมายไม่ได้กำหนดความคุ้มครอง ให้ครอบคลุมถึงความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินด้วย ก็เพราะจะก่อให้เกิดให้เกิดภาวะ ในเรื่องค่าเบี้ยประกันภัย อย่างไรก็ตาม หากท่านมีกำลังความสามารถทางการเงินเพียงพอ ท่านก็สามารถที่จะซื้อ การประกันภัยรถยนต์แบบปกติ หรือภาคสมัครใจ อีกส่วนหนึ่งก็ได้ โดยกรมธรรม์ประกันความคุ้มครองผู้ประสบภัย ซึ่งเป็นภาคบังคับตามกฎหมายนี้ จะเป็นฐานเบื้องต้นที่รถทุกคนต้องมี และการประกันภัยเพิ่มเติมประเภทอื่น ๆ จะเป็นกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัย ซึ่งเป็นภาคบังคับตามกฎหมายนี้ จะเป็นกรมธรรม์คุ้มครองเพิ่มเติม ในส่วนที่ยังขาด ตามความต้องการของผู้เอาประกันภัย ข้อสำคัญ เบี้ยประกันภัยจะต้องไม่ซ้ำซ้อน โดยท่านสามารถตรวจสอบด้วยตนเอง ได้จากหน้าตารางกรมธรรม์ ในส่วนที่จะไปถึงความคุ้มครอง และจำนวนเบี้ยประกันภัย

### หลักฐานประกอบการขอรับเครื่องหมายแทนเครื่องหมายเดิมที่ชำรุดหรือสูญหาย

ผู้เอาประกันภัยเป็นผู้ยื่นขอรับเครื่องหมายให้ใช้หลักฐานดังต่อไปนี้

1. ใบแจ้งความ (กรณีเครื่องหมายสูญหาย)
2. เครื่องหมายเดิม (กรณีเครื่องหมายชำรุด)
3. ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง หรือหลักฐานอย่างอื่น ที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทางแล้วแต่กรณี
4. ตารางกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ หรือตารางกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (แล้วแต่กรณี) ตัวจริง พร้อมสำเนาภาพถ่าย จำนวน 1 ฉบับ หรือในกรณีที่ตารางกรมธรรม์ตัวจริงสูญหาย ให้ใช้สำเนารางกรมธรรม์ ซึ่งรับรองสำเนาถูกต้องโดยบริษัทประกันภัย และประทับตราบริษัท พร้อมสำเนาภาพถ่าย จำนวน 1 ฉบับ

### หลักฐานประกอบการขอรับเครื่องหมายแทนเครื่องหมายเดิมที่ชำรุดหรือสูญหาย

ผู้รับมอบอำนาจเป็นผู้ยื่นขอรับเครื่องหมาย ให้ใช้หลักฐานดังต่อไปนี้

1. หนังสือมอบอำนาจ (ติดอากรแสตมป์ 10 บาท) จากผู้เอาประกันภัย (กรณีผู้เอาประกันภัยเป็นนิติบุคคล ให้ใช้ภาพถ่ายหนังสือรับรองการจดทะเบียนของบริษัด้วย) ให้กระทำการแทนในการขอรับเครื่องหมายแทน
2. ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของ ผู้มอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง หรือหลักฐานอย่างอื่น ที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทางแล้วแต่กรณี
3. ใบแจ้งความ (กรณีเครื่องหมายสูญหาย)
4. เครื่องหมายเดิม (กรณีเครื่องหมายชำรุด)
5. ตารางกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ หรือตารางกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (แล้วแต่กรณี) ตัวจริง พร้อมสำเนาภาพถ่าย จำนวน 1 ฉบับ หรือในกรณีที่ตารางกรมธรรม์ตัวจริงสูญหาย ให้ใช้

สำเนากรมธรรม์ ซึ่งรับรองสำเนาถูกต้องโดยบริษัทประกันภัย และประทับตราบริษัท พร้อมสำเนาภาพถ่าย จำนวน 1 ฉบับ

### กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย

1. ทำไมต้องมีกองทุนทดแทนฯ เพราะเจตนารมณ์ของกฎหมาย ต้องการให้ผู้ประสบภัยจากรถทุกคนได้รับการรักษาพยาบาลอย่างทันทีทันใด โดยไม่ต้องกังวลกับเงินค่ารักษา หรือได้รับการชดเชยอย่างรวดเร็ว ในกรณีเสียชีวิต เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น กฎหมายจึงกำหนดให้มีกองทุนขึ้น เรียกว่า กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย เพื่อทำหน้าที่ชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้น ให้แก่ผู้ประสบภัยหรือทายาท ในกรณีที่ไม่ได้รับการชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้นจากบริษัท สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจากรถ ซึ่งเป็นหน่วยงานจัดการเงินกองทุนนี้ จะอยู่ที่กรมการประกันภัย กรุงเทพมหานคร สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัยเขตทั้ง 4 เขต และสำนักงานประกันภัยจังหวัดทุกจังหวัด
2. กองทุนนี้มาจากไหน กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย ประกอบด้วย 1. เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ 2. เงินที่บริษัทจ่ายสมทบ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา 36 ทวิ 3. เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี 4. เงินหรือทรัพย์สินที่ได้ตามมาตรา 28 มาตรา 30 มาตรา 31 หรือมาตรา 32 5. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ 6. ดอกผลของเงินกองทุน 7. เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินที่ได้มาตาม (4) และ (5) 8. เงินรายได้อื่นๆ สำหรับกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นทุนสำหรับจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น ให้แก่ผู้ประสบภัย เมื่อมีกรณีตามมาตรา 23 และ เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
3. ขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนได้ในกรณีใดบ้าง การขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น จากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย จะมีได้ก็แต่เฉพาะกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น ซึ่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ได้บัญญัติไว้โดยมาตรา 23 ดังต่อไปนี้
  - 1) อุบัติเหตุเกิดจากรถที่ไม่มีประกันภัย และเจ้าของรถไม่ยอมจ่ายค่าเสียหาย ในกรณีที่อุบัติเหตุ นั้น เกิดจากรถที่ต้องมีประกันภัยตามกฎหมายนี้ แต่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิครอบครองรถ ตามสัญญาเช่าซื้อ ไม่ได้ทำประกันภัยรถนั้น อีกทั้งไม่ยอมจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น หรือจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ไม่ครบจำนวน ผู้ประสบภัยมีสิทธิขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น ได้จากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย
  - 2) อุบัติเหตุเกิดจากรถที่ถูกลักทรัพย์ ซึ่งทรัพย์ฯ ในกรณีที่ขณะเกิดเหตุ รถคันที่ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น ไม่ได้อยู่ในความครอบครองของเจ้าของรถ เพราะรถนั้นถูกขโมย ซึ่งทรัพย์ฯ ปล้นทรัพย์ หรือถูกยกยกออก ซ่อโกง กรรโชก และเจ้าของรถได้ร้องทุกข์ไว้กับพนักงานสอบสวนแล้ว กรณีนี้ แม้รถนั้นจะมีประกันภัยไว้แล้วก็ตาม บริษัทประกันภัย ก็ไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายค่าเสียหาย ตามข้อยกเว้นที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบภัย กฎหมายจึงกำหนดให้ผู้ประสบภัย มีสิทธิขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทนฯ ได้
  - 3) ไม่มีผู้แสดงตนเป็นเจ้าของรถ และรถนั้นไม่มีประกันภัย ขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นได้จากกองทุนฯ ในกรณีที่ทราบได้ว่า รถคันใดก่อให้เกิดความเสียหาย แต่ไม่มีผู้แสดงตนเป็นเจ้าของรถที่ก่อให้เกิดความเสียหาย และรถคันนั้น ไม่มีการประกันภัยกับบริษัท เช่น คนขับก่อให้เกิดอุบัติเหตุแล้วหนีไป แต่ทิ้งรถไว้ และรถคันนั้นไม่มีประกันภัย การที่จะติดตามสืบหา

ให้เจ้าของรถมารับผิดชอบ จ่ายค่าเสียหายให้แก่ผู้ประสบภัย อาจจะไม่ทันกาล กฎหมายจึงให้สิทธิผู้ประสบภัยขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนฯ ได้

- 4) ไม่ทราบว่ารถคันใดก่อให้เกิดความเสียหาย หรือกรณีชนแล้วหนี ขอรับค่าเสียหายได้จากกองทุนฯ ในกรณีมีความเสียหายจากรถเกิดแก่ผู้ประสบภัย แต่ไม่อาจทราบได้ว่า รถคันใดก่อให้เกิดความเสียหาย หรือ อาจเรียกว่า “ชนแล้วหนี” ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่น่าสะพรึงกลัว และก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ชีวิต ร่างกาย ของผู้คนเป็นจำนวนมากในแต่ละปี กรณีเช่นนี้ ผู้ประสบภัยจากรถ จึงมีสิทธิขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นได้จากกองทุนทดแทนฯ
  - 5) บริษัทประกันภัยไม่จ่ายหรือจ่ายไม่ครบจำนวน ขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นได้จากกองทุนฯ ในกรณีที่เจ้าของรถ ได้จัดให้มีการประกันภัยความเสียหาย สำหรับผู้ประสบภัยโดยประกันภัยไว้กับบริษัทแล้ว และเมื่อเกิดความเสียหายแก่ผู้ประสบภัย บริษัทกลับปฏิเสธที่จะจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น แก่ผู้ประสบภัยไม่ครบตามจำนวน ผู้ประสบภัยมีสิทธิขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนฯ ได้
  - 6) ได้รับความเจ็บหรือเสียชีวิตจากรถที่ได้รับการยกเว้น ไม่ต้องมีประกันภัย ขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนฯ เมื่อพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 บัญญัติให้เจ้าของรถทุกชนิด ทุกประเภท ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหาย แต่กฎหมายก็ได้บัญญัติยกเว้นแก่รถบางประเภทไว้ ดังนั้น ในกรณีที่มีผู้ประสบภัยจากรถ ที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว และรถนั้นไม่ได้จัดให้มีประกันภัย ผู้ประสบภัยจึงมีสิทธิขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น จากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย
4. การบังคับใช้ของกองทุนทดแทนฯ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 กำหนดวันที่กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย จะสามารถจ่ายเงินให้ผู้ประสบภัยได้ กรณีตามมาตรา 23 ตั้งแต่วันที่ 30 มีนาคม 2537 เป็นต้นไป
  5. สถานที่ตั้งสำนักงานกองทุนฯ ผู้ประสบภัย หรือทายาท ที่โชคร้ายประสบอุบัติเหตุในต่างจังหวัดหรือท้องถิ่นต่าง ๆ ไม่ต้องห่วงว่าจะต้องเดินทางมาขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นถึงกรุงเทพฯ ท่านสะดวกที่ไหน ติดต่อขอรับได้ที่จังหวัดนั้นเลย เพราะสำนักงานกองทุนทดแทนฯ ตั้งอยู่ที่สำนักงานประกันภัยจังหวัดทุกจังหวัด ถ้าใกล้กรุงเทพฯ ก็มีอยู่ที่สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัยเขตทั้ง 4 เขต คือ พระโขนง บางเขน ธนบุรี ตลิ่งชัน ศูนย์กลางใหญ่ จะอยู่ที่กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์

## การขอรับค่าเสียหาย

1. ทำอย่างไรเมื่อมีผู้ประสบภัยจากรถ อย่าลืมว่าทันทีที่ได้รับอุบัติเหตุจากรถหรือเป็นผู้เห็นเหตุการณ์ ขอให้รีบนำผู้ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาล สถานพยาบาล หรือคลินิกที่ใกล้และสะดวกเพื่อรับการรักษารักษาโดยแจ้งกับเจ้าหน้าที่ว่าผู้บาดเจ็บได้รับอุบัติเหตุจากรถ และถ้ามีเวลาพอ กรุณาตรวจดูเครื่องหมายสีเหลี่ยม ที่ติดอยู่ที่กระจกหน้ารถด้วยว่า รถคันที่เกิดเหตุมีประกันภัยหรือไม่ กับบริษัทอะไร เครื่องหมายสีอะไร เครื่องหมายเลขที่เท่าใด เพื่อที่จะแจ้งโรงพยาบาลและบริษัทได้ถูกต้อง
2. การขอรับค่าเสียหาย ผู้ประสบภัยจากรถ หรือทายาท มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายได้จาก (1) บริษัทประกันภัย โดยผู้ประสบภัยอยู่ในรถคันใด จะได้รับค่าเสียหายเบื้องต้น จากบริษัทที่รับประกันภัย

รถคันนั้น แต่หากรถ 2 คัน ไปก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลภายนอก เช่น คนข้ามถนน กรณีนี้ บริษัทที่รับประกันภัยรถทั้งสองคัน จะร่วมกันเฉลี่ยชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้น สำหรับค่าเสียหายส่วนที่เกินกว่าค่าเสียหายเบื้องต้น จะได้รับภายหลังจากการพิสูจน์ความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว (2) กองทุนทดแทนผู้ประสบภัย เฉพาะค่าเสียหายเบื้องต้น และเฉพาะในบางกรณีเท่านั้น ผู้ประสบภัยหรือทายาท จะต้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากบริษัทประกันภัย หรือกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ที่มีความเสียหายเกิดขึ้น นอกจากนี้ การขอรับค่าเสียหาย ผู้ประสบภัยจากกรรถหรือทายาท จะยื่นขอรับค่าเสียหายด้วยตนเอง หรือมอบอำนาจให้สถานพยาบาล โรงพยาบาล เป็นผู้รับแทนก็ได้ขณะนี้ ในส่วนของค่าเสียหายเบื้องต้น ซึ่งผู้ประสบภัยมีสิทธิได้รับภายใน 7 วัน นับจากวันร้องขอ โดยไม่ต้องรอพิสูจน์ความถูกต้อง ผู้ประสบภัย หรือทายาท สามารถขอรับแบบคำขอได้ที่โรงพยาบาลทั่วไป หรือที่สำนักงานทะเบียนคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ กรมการประกันภัย สำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัยเขตทั้ง 4 เขต ที่สำนักงานประกันภัยจังหวัดทุกจังหวัด หรือที่บริษัทประกันภัยและสาขาทั่วประเทศ

3. แบบคำขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น ขณะนี้ กำหนดไว้รวม 4 แบบด้วยกัน แยกตามประเภทผู้จ่ายและผู้ร้องขอ ประกอบด้วย ก. กรณีขอรับจากกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย มี 2 แบบ คือ (1) แบบ บต.1 ใช้ในกรณีผู้ประสบภัยหรือทายาทโดยธรรม เป็นผู้ร้องขอ (2) แบบ บต.2 ใช้ในกรณีโรงพยาบาล/สถานพยาบาล เป็นผู้ร้องขอ และ ข. กรณีขอรับจากบริษัทประกันภัย มี 2 แบบ คือ (1) แบบ บต.3 ใช้ในกรณีผู้ประสบภัยหรือทายาทโดยธรรม เป็นผู้ร้องขอ (2) แบบ บต.4 ใช้ในกรณีโรงพยาบาล/สถานพยาบาล เป็นผู้ร้องขอ

- ◆ แบบ บต.1 (1) กรณีผู้ประสบภัยหรือทายาท ร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น จากกองทุนทดแทนฯ ต้องกรอกรายละเอียดต่าง ๆ ในแบบ บต.1 เช่น สถานที่อยู่ วันที่เกิดเหตุ สถานที่เกิดเหตุ หมายเลขทะเบียนรถคันที่เกิดเหตุ ชื่อบริษัทผู้รับประกันภัยรถคันนั้น และเลขที่กรมธรรม์ พร้อมทั้งระบุกรณีที่จะทำให้มีสิทธิขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น จากกองทุนฯ (มี 6 กรณี ตาม 16.1-16.6) และต้องแนบหลักฐานประกอบดังนี้ คือ (1) ใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการแจ้งหนี้ของโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล (2) สำเนาบัตรประจำตัว หรือหลักฐานแสดงตัวอื่น ๆ เช่น ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือสำเนาทะเบียนบ้าน (3) สำเนาบันทกประจำวันในคดีของพนักงานสอบสวน และในกรณีเสียชีวิตต้องมี (4) สำเนาใบมรณบัตร
- ◆ แบบ บต.1 (2) ในแบบ บต.1 นั้น หากผู้ร้องขอเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัย ผู้ร้องขอ ก็จะต้องแนบหลักฐานประกอบคำร้องด้วย นอกเหนือจากหลักฐานของผู้ประสบภัย หลักฐานของทายาทผู้ร้องขอ ประกอบด้วย สำเนาบัตรประจำตัว หรือหลักฐานแสดงตัวอื่น ๆ เช่น ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือสำเนาทะเบียนบ้าน เป็นต้น
- ◆ แบบ บต.2 ใช้ในกรณีผู้ประสบภัย มอบอำนาจให้โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล เป็นผู้ร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น จากกองทุนทดแทนฯ แทนผู้ประสบภัย ลักษณะข้อความในแบบ บต.2 จะคล้ายคลึงกับแบบ บต.1 และหลักฐานประกอบคำขอ ก็จะเป็นหลักฐานต่าง ๆ ของผู้ประสบภัยเช่นเดียวกัน
- ◆ แบบ บต.3 เป็นแบบคำขอรับค่าเสียหายที่ผู้ประสบภัยหรือทายาท ร้องขอรับจากบริษัทประกันภัย รายละเอียดต่าง ๆ ประกอบด้วย ชื่อ ที่อยู่ วันที่เกิดเหตุ สถานที่เกิดเหตุ หมายเลขทะเบียนรถที่เกิดเหตุ ชื่อบริษัทรับประกันภัย และเลขที่กรมธรรม์ รวมถึงจำนวนค่าเสียหาย

หายเบื้องต้น ฯลฯ และต้องแนบหลักฐานต่อไปนี้ ประกอบคำขอด้วย คือ (1) ใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการแจ้งหนี้ของโรงพยาบาล (2) สำเนาบัตรประจำตัว หรือสำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือสำเนานั่งเรือเดินทาง หรือหลักฐานอื่นใดที่ทางราชการเป็นผู้ออกให้ ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ผู้ที่มีชื่อในหลักฐานนั้น เป็นผู้ประสบภัย แล้วแต่กรณี และในกรณีเสียชีวิต ต้องมี (3) สำเนาใบมรณบัตร และ (4) สำเนาบันทกประจำวันในคดีของพนักงานสอบสวน หรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่า ผู้นั้นถึงแก่ความตาย เพราะการประสบภัยจากกราดด้วย ในส่วนหลักฐานของทายาท ซึ่งเป็นผู้ร้องขอ ต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวของทายาทด้วย

- ◆ แบบ บต.4 หากผู้ประสบภัยหรือทายาท ไม่สะดวกที่จะยื่นขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น จากบริษัทประกันภัย ก็สามารถมอบอำนาจให้โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลเป็นผู้ขอรับแทน ในกรณีนี้โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล ต้องกรอกแบบคำขอที่เรียกว่า แบบ บต.4 พร้อมหลักฐานประกอบเช่นเดียวกับกรณีอื่น ๆ
- ◆ แบบ สม.5 เมื่อบริษัทได้รับคำร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น จากผู้ประสบภัยแล้ว บริษัทจะต้องออกหลักฐานให้แก่ผู้ประสบภัย เรียกว่า แบบ สม.5

4. ผู้สูจริตได้รับความคุ้มครอง ผู้ทุจริตกฎหมายลงโทษ ผู้ประสบภัย หรือทายาทผู้ใดยื่นคำร้องการชดใช้ค่าเสียหายเบื้องต้นโดยผู้จริต หรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จ เพื่อขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นตาม พ.ร.บ. นี้ มีความผิดมีโทษทางอาญาคือ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
5. อย่ารับค่าเสียหายเบื้องต้น 2 ต่อ คำร้องเรียนที่กรมการประกันภัยได้รับในปัจจุบัน ซึ่งเกี่ยวกับการขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากบริษัท ก็คือ ผู้ประสบภัยหรือทายาท ได้รับค่าเสียหายเบื้องต้นจากเจ้าของรถ ที่เป็นผู้ก่อเหตุเรียบร้อยแล้ว และยังใช้สิทธิไปขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น จากบริษัทอีกครั้งหนึ่ง ในขณะที่เจ้าของรถ ซึ่งเป็นผู้เอาประกันภัย ก็ยื่นขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น ที่ตนทรองจ่ายไปก่อนต่อบริษัทเช่นเดียวกัน กรณีเช่นนี้ ขอย้ำความเข้าใจว่า ในกรณีค่าเสียหายที่ได้รับจากเจ้าของรถที่ก่ออุบัติเหตุ มีหลักฐานระบุชัดเจนว่า เป็นค่าเสียหายเบื้องต้นที่เจ้าของรถจ่ายแทนให้บริษัทไปก่อน ผู้ประสบภัย ไม่มีสิทธิไปขอรับจากบริษัทหรือกองทุนทดแทนฯ อีก
6. ผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายผิด ได้รับความคุ้มครองเฉพาะค่าเสียหายเบื้องต้น กฎหมายนี้ให้ความคุ้มครองทุกคนที่ประสบภัยจากรถ แม้แต่ผู้ประสบภัย ซึ่งเป็นผู้ขับขี่ และเป็นฝ่ายต้องรับผิดชอบในอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ก็ยังต้องมีส่วนได้รับการบรรเทาความเดือดร้อนโดยจะได้รับการชดใช้ เฉพาะค่าเสียหายเบื้องต้น สำหรับเป็นค่ารักษาพยาบาลตามที่จ่ายจริง หรือเป็นค่าปลงศพแล้วแต่กรณี แต่หากจะคิดไปถึงว่า จะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ขับขี่ประมาทมากขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ คำตอบก็คือ การก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกายของผู้อื่น เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ที่ผู้กระทำความผิดจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายอยู่แล้ว ความคุ้มครองตาม พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ ไม่มีผลให้ผู้ละเมิดพ้นจากความรับผิด ตามกฎหมายอาญาแต่อย่างใด
7. ค่าเสียหายส่วนที่เกินกว่าค่าเสียหายเบื้องต้น ความคุ้มครองรวมที่ผู้ประสบภัย จะได้รับจากกรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ขณะนี้กำหนดไว้ไม่เกิน 50,000 บาท/คน สำหรับความเสียหายต่อร่างกาย หรืออนามัย และ 80,000 บาท/คน สำหรับความเสียหายต่อชีวิต สูญเสียอวัยวะ หรือทุพพลภาพถาวร โดยส่วนหนึ่งจะเป็นค่าเสียหายเบื้องต้น ผู้ประสบภัยจะได้รับโดย

เร็ว หลังจากมีการพิสูจน์ความผิดเรียบร้อยแล้ว โดยบริษัทประกันภัยที่เป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์ที่ผิด จะเป็นผู้จ่ายค่าเสียหายส่วนนี้แก่ผู้ประสบภัย

8. ใครรับผิดชอบค่ารักษาพยาบาล ส่วนที่เกินกว่าความคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (1) ถ้าเจ้าของรถได้ทำประกันภัยไว้ ในวงเงินคุ้มครองที่สูงกว่าที่กฎหมายคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถกำหนด บริษัทประกันภัย จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนที่เกินนั้น แต่ทั้งนี้จะไม่เกินกว่าวงเงินคุ้มครองที่ซื้อไว้ (2) ถ้าเจ้าของรถ ไม่มีการทำประกันภัยภาคปกติไว้ เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือทำประกันภัยส่วนที่เกินนี้ไว้ แต่ความเสียหายเกินกว่าวงเงินคุ้มครอง ตามกรมธรรม์ ผู้เสียหายสามารถฟ้องร้องค่าเสียหายส่วนที่เกินนี้จากผู้ละเมิดได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
9. บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) (พ.ศ.2540) และมีสถานที่ดำเนินการ เพื่อให้บริการแก่ผู้ประสบภัยจากรถครบทุกจังหวัดทั่วประเทศ ในกรณีที่ผู้ประสบภัยจากรถ ที่มีประกันภัยไว้กับบริษัทประกันภัย มีความประสงค์จะขอรับค่าเสียหาย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 จากบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ก็สามารถจะกระทำได้นอกจากนี้ เจ้าของรถจักรยานยนต์ ยังสามารถทำประกันภัยตาม พ.ร.บ.กับบริษัทกลางฯ ได้อีกด้วย

#### พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535

1. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มุ่งให้ประชาชนทุกคนทั่วประเทศ ที่ประสบอุบัติเหตุอันเกิดจากรถ ได้รับความคุ้มครองความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ชีวิตและร่างกาย โดยให้ได้รับค่ารักษาพยาบาล ตามความเป็นจริงในกรณีบาดเจ็บ และ/หรือได้รับค่าปลงศพ และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศพ ในกรณีเสียชีวิต เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อน ของผู้ประสบภัยและครอบครัว
2. ความคุ้มครองที่ผู้ประสบภัยทุกคนจะได้รับ คือ เมื่อประสบอุบัติเหตุจากรถ บริษัทประกันภัย จะจ่ายค่าเสียหายให้แก่ผู้ประสบภัย หรือทายาทจะได้รับภายใน 7 วัน นับจากวันร้องขอต่อบริษัทประกันภัย โดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ความถูกผิด เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น และส่วนที่สองคือ ส่วนที่เกินกว่าค่าเสียหายเบื้องต้น ที่ผู้ประสบภัย หรือทายาท จะได้รับโดยเร็วหลังจากมีการพิสูจน์ความถูกผิดแล้ว สำหรับผู้ประสบภัย ซึ่งเป็นผู้ขับขี่รถคันที่เป็นฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบอุบัติเหตุ นั้น จะได้รับค่าเสียหายเพียงค่าเสียหายเบื้องต้นเท่านั้น
3. รถที่ต้องทำประกันภัยตามกฎหมายนี้คือ รถทุกคัน ทุกประเภท เช่น รถจักรยานยนต์ รถสามล้อเครื่อง รถยนต์ส่วนบุคคล และรับจ้าง รถแท็กซี่ รถบรรทุก รถโดยสาร รถแทรกเตอร์ รถอีแต่นั รวมทั้งรถพ่วง เป็นต้น โดยเจ้าของรถหรือผู้เช่าซื้อต้องจัดให้มีการประกันภัยตามที่กฎหมายกำหนด
4. กฎหมายนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 5 เมษายน 2536 เป็นต้นไป มีผลให้ (1) เจ้าของรถหรือผู้เช่าซื้อ ต้องจัดให้มีการประกันภัยภายใน 180 วัน นับแต่วันประกาศใช้บังคับ (คือตั้งแต่วันที่ 5 เมษายน 2536 ถึงวันที่ 1 ตุลาคม 2536) (2) รถจดทะเบียนใหม่ (รถใหม่) ตั้งแต่วันที่ 5 เมษายน 2536 เป็นต้นไป ต้องทำประกันภัยให้เรียบร้อยก่อนยื่นขอจดทะเบียน (3) ในการยื่นขอจดทะเบียน หรือเสียภาษีประจำปี ให้นำเอกสารส่วนที่ต่อท้ายหน้าตารางกรมธรรม์ ที่ได้รับจากบริษัทประ

กันภัย ยื่นต่อนายทะเบียนขนส่ง เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า ได้จัดให้มีการประกันภัยตามกฎหมายนี้เรียบร้อยแล้ว

5. ผู้ประสบภัยจากรถ หมายถึง ประชาชนทุกคนที่ประสบอุบัติเหตุจากรถ ไม่ว่าจะเป็นผู้ขับขี่รถโดยสาร บุคคลในครอบครัว ลูกจ้าง หรือบุคคลที่อยู่บนรถ เช่น คนเดินถนน ช่างถนนหรือแม้แต่คนที่กำลังนอนอยู่ในบ้าน หากได้รับความเสียหายจากรถ จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายนี้
6. การทำประกันภัยรถตามกฎหมายนี้ เจ้าของรถหรือผู้เช่าซื้อรถ ต้องดำเนินการดังนี้ (1) รถจดทะเบียนใหม่ (รถใหม่) ตั้งแต่วันที่ 5 เมษายน 2536 เป็นต้นไป ต้องทำประกันภัยให้เรียบร้อยแล้ว ยื่นขอจดทะเบียน (2) รถเก่าที่ต้องเสียภาษีประจำปี (ต่อทะเบียน) ต้องทำประกันภัยให้เรียบร้อยแล้ว ภายในวันที่ 1 ตุลาคม 2536 การยื่นขอจดทะเบียนหรือเสียภาษีรถ ให้นำเอกสารส่วนที่ต่อท้ายหน้าตารางกรมธรรม์ ที่ได้รับจากบริษัทประกันภัย ยื่นต่อนายทะเบียนขนส่ง เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า ได้จัดทำประกันภัยตามกฎหมายนี้เรียบร้อยแล้ว
7. เจ้าของรถ ผู้เช่าซื้อรถ หรือผู้นำรถที่จดทะเบียนต่างประเทศเข้ามาใช้ในประเทศไทย สามารถทำประกันภัยตามกฎหมายนี้ได้ ที่บริษัทรับประกันภัยรถยนต์ หรือสาขาทั่วประเทศในอัตราค่าเบี้ยประกันภัยที่เท่ากัน สำหรับรถประเภทเดียวกัน และเมื่อทำประกันภัยเรียบร้อยแล้ว ท่านจะได้รับกรมธรรม์ประกันภัย ใบเสร็จรับเงินและเครื่องหมาย ซึ่งท่านจะต้องนำไปติดไว้ที่หน้ากระจกรถ หรือในที่ที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน (สำหรับกรณีที่ไม่ใช่รถยนต์)
8. บริษัทประกันภัย ต้องจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย หรือทายาท ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ผู้ประสบภัย หรือทายาทร้องขอต่อบริษัท โดยไม่ต้องรอการพิสูจน์ความถูกต้องของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น
9. ตั้งแต่วันที่ 5 เมษายน 2536 เป็นต้นไป รถที่ทำประกันภัยตามกฎหมายนี้เรียบร้อยแล้ว ไม่ว่าจะรถใหม่ หรือรถเก่า จะได้รับความคุ้มครองทันที ตามสัญญาประกันภัย (กรมธรรม์)
10. กฎหมายนี้ให้ความคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ เฉพาะความเสียหายที่เกิดแก่ชีวิตร่างกาย และอนามัยเท่านั้น ไม่รวมถึงความเสียหายของทรัพย์สิน เจ้าของรถ หรือผู้เช่าซื้อสามารถซื้อความคุ้มครองเพิ่มเติมได้โดยสมัครใจ บริษัทประกันภัยจะบังคับให้ผู้เอาประกันภัย ต้องซื้อความคุ้มครองเพิ่มโดยผู้ซื้อไม่สมัครใจไม่ได้
11. เมื่อเกิดอุบัติเหตุจากรถ และมีผู้ได้รับบาดเจ็บ ควรรีบนำผู้ประสบภัยส่งโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลที่ใกล้และสะดวกที่สุด แล้วรีบแจ้งบริษัทประกันภัย (ดูชื่อบริษัทจากเครื่องหมายติดรถ) เพื่อขอรับค่าเสียหาย การร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น หากผู้ประสบภัยไม่สามารถร้องขอได้ ให้โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลที่รักษาผู้ประสบภัย ญาติ หรือผู้มีส่วนได้เสียของผู้ประสบภัย หรือทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัย แล้วแต่กรณีร้องขอแทนได้ และต้องมีหลักฐานดังต่อไปนี้ (1) ความเสียหายต่อร่างกาย (กรณีบาดเจ็บ) ได้แก่ ก. ใบเสร็จรับเงินจากโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล หรือหลักฐานการแจ้งหนี้เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ข. สำเนาบัตรประจำตัว หรือสำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือสำเนาหนังสือเดินทาง หรือหลักฐานอื่นใดที่ทางราชการเป็นผู้ออกให้ ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ผู้ที่มีชื่อในหลักฐานนั้น เป็นผู้ประสบภัยแล้วแต่กรณี (2) ความเสียหายต่อชีวิต (กรณีเสียชีวิต) ได้แก่ ก. สำเนามรณบัตร ข. สำเนาบันทึกประจำวันในคดีของตำรวจ หรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่า ผู้นั้นถึงแก่ความตายเพราะการประสบภัยจากรถ
12. ในกรณีที่บริษัทประกันภัย ไม่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น หรือจ่ายให้ไม่ครบ ให้ผู้ประสบภัย หรือทายาทโดยธรรมของผู้ประสบภัยแล้วแต่กรณี ยื่นคำร้องขอรับค่าเสียหายเบื้องต้น ตามแบบฟอร์มของทางราชการ ต่อสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย ตั้งอยู่ที่กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ เลขที่ 44/100 หมู่ 1 ถ.สนามบินน้ำ-นนทบุรี ต.บางกระสอบ อ.เมือง จ.นนทบุรี และสำนักงานคุ้มครองผู้เอาประกันภัยเขตทั้ง 4 เขต 1. พระโขนง 2.

- บางเช่น 3. ธนบุรี 4. ตลิ่งชัน สำหรับในต่างจังหวัด สามารถติดต่อได้ที่ สำนักงานประกันภัยจังหวัด ทุกจังหวัด
13. ผู้ประสบภัยที่เป็นผู้ขับขี่และเป็นฝ่ายผิด หรือไม่มีผู้ใดรับผิดชอบตามกฎหมาย จะได้รับการชดใช้ เฉพาะค่าเสียหายเบื้องต้นเท่านั้น
  14. ผู้ประสบภัยสามารถเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ในส่วนที่เกินกว่าความคุ้มครองตามกฎหมายนี้ ได้จากผู้กระทำละเมิด และผู้กระทำผิดต้องได้รับโทษทางอาญาด้วย
  15. ในกรณีที่รถตั้งแต่สองคันขึ้นไป ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประสบภัยซึ่งอยู่ในรถ ให้บริษัทที่รับประกันภัยรถแต่ละคันนั้น จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัย ที่อยู่ในรถคันที่เอาประกันกับบริษัท แต่ถ้าผู้ประสบภัยเป็นผู้ที่อยู่นอกรถ (อาจเดินอยู่บนถนน หรือในบ้าน ฯลฯ) ให้บริษัทที่รับประกันภัยรถที่ก่อเหตุแต่ละคันนั้น ร่วมกันจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัยทุกคน โดยเฉลี่ยจ่ายในอัตราส่วนที่เท่ากัน
  16. ในกรณีที่บริษัท หรือเจ้าของรถ บอกละเมิด ธรรมเนียมประกันภัยก่อนครบกำหนดความคุ้มครอง (ก่อนวันสิ้นสุดอายุสัญญา) ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด บริษัทต้องแจ้งการบอกละเมิดนั้นให้นายทะเบียนทราบ และเจ้าของรถต้องส่งคืนเครื่องหมาย (สติ๊กเกอร์) แสดงว่ามีการประกันภัยให้แก่นายทะเบียน (อธิบดีกรมการประกันภัย หรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมาย) หรือทำเครื่องหมายนั้นใช้ต่อไปไม่ได้
  17. บทกำหนดโทษ กฎหมายนี้ได้กำหนดโทษของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายไว้หลายกรณีด้วยกัน อาทิ (1) เจ้าของรถหรือผู้เช่าซื้อ (รวมทั้งผู้นำรถจดทะเบียนต่างประเทศเข้ามาใช้ในประเทศไทย) ไม่จัดให้มีการประกันภัย มีโทษปรับตามกฎหมาย (2) ผู้ใดนำรถที่ไม่ได้จัดให้มีการประกันภัยไปใช้ มีโทษปรับตามกฎหมาย (3) เจ้าของรถหรือผู้เช่าซื้อ ไม่ติดเครื่องหมาย ไม่ส่งคืนเครื่องหมาย ไม่ทำลายเครื่องหมาย หรือนำเครื่องหมายที่ต้องส่งคืนไปติดที่รถ จะมีความผิด และมีโทษปรับตามกฎหมาย (4) ผู้ประสบภัยผู้ใด ยื่นขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นโดยทุจริต หรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จ มีโทษทั้งปรับทั้งจำ (5) บริษัทประกันภัยไม่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น ให้แก่ผู้ประสบภัยภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ จากผู้ประสบภัย หรือทายาท มีโทษปรับตามกฎหมาย (6) บริษัทประกันภัยใดไม่รับประกันภัยตามกฎหมายนี้ มีโทษปรับ

### ข้อแนะนำการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 สำหรับผู้เกี่ยวข้อง

1. นำคนเจ็บส่งโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล โดยให้คนเจ็บบอบช้ำน้อยที่สุด
2. แจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ
3. ให้ชื่อและที่อยู่ของตน เพื่อช่วยเหลือเป็นพยานแก่คนเจ็บ

#### ผู้บาดเจ็บ

1. เข้ารับการรักษาทันทีในโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลเพื่อให้หายโดยเร็ว
2. แจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทราบ ขอสำเนาบันทึกประจำวันของตำรวจเก็บไว้ด้วย
3. แสดงตนโดยถ่ายสำเนาบัตรประชาชนให้ไว้กับโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลที่รักษาตน
4. แจ้งบริษัทประกันภัย ในกรณีที่เอาประกันภัยไว้กับบริษัทประกันภัย ถึงเหตุที่เกิดขึ้น โดยแจ้งวัน เวลา และสถานที่ด้วย

#### โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล

1. กรุณาให้การรักษายานพาหนะผู้บาดเจ็บโดยพลัน
2. ทำประวัติคนไข้ (ขอสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน)

3. ขอสำเนาบันทึกประจำวันของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
4. บันทึกชื่อ และที่อยู่ ผู้นำคนไข้เข้ารักษาพยาบาล
5. บันทึกชื่อบริษัทประกันภัย กรณีที่คนไข้มีการเอาประกันภัยไว้

### การไปขอรับเงินค่ารักษาพยาบาล

ภายหลังการบำบัดรักษาคนไข้แล้ว และคนไข้ยังมีได้จ่ายเงินให้โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลดำเนินการดังนี้ (1) นำใบแจ้งหนี้หรือสำเนาใบเสร็จรับเงินของโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล พร้อมสำเนาใบมอบอำนาจของคนไข้ให้โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลรับเงิน บต.2 สำเนาบัตรประจำตัวของคนไข้ สำเนาบันทึกประจำวันของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไปยื่นขอรับชำระหนี้จากบริษัทประกันภัย (2) เมื่อบริษัทดำเนินการจ่ายเงินให้ ให้ส่งมอบเอกสารตาม 1 ให้บริษัทประกันภัย

#### ในกรณีที่บริษัทประกันภัยไม่จ่ายเงินให้

ภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้ยื่นขอรับชำระหนี้ ให้ดำเนินการดังนี้ 1. นำเอกสารซึ่งประกอบด้วยต้นฉบับของใบแจ้งหนี้/ใบเสร็จรับเงิน หลักฐานการมอบฉันทะให้รับเงิน สำเนาบัตรประจำตัวคนไข้ สำเนาบันทึกประจำวัน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไปยื่นขอรับชำระหนี้จากสำนักงานประกันภัยจังหวัดที่ใกล้ที่สุด ซึ่งจะได้รับชำระเงินภายใน 7 วัน 2. หากมิได้รับความสะดวก ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดีกรมการประกันภัยได้ทราบ เพื่อจักได้ดำเนินการให้ต่อไป

#### กรณีผู้บาดเจ็บได้จ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลไปแล้ว

ต้องการไปขอรับเงินจากบริษัทประกันภัย ให้ปฏิบัติดังนี้ 1. นำสำเนาใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาล พร้อมด้วย พร้อมกับสำเนาบัตรประชาชน สำเนาบันทึกประจำวันเจ้าหน้าที่ตำรวจ และใบแจ้งขอรับเงินจากบริษัทประกันภัย ไปยื่นขอรับเงินจากบริษัทประกันภัย หรือสำนักงานสาขา หรือสำนักงานตัวแทนของบริษัทประกันภัย ที่ต้องจ่ายเงินให้ตน เพื่อขอรับเงินภายใน 7 วันนับแต่วันยื่นขอ 2. เมื่อมิได้รับชำระเงินภายใน 7 วันให้นำเอกสาร ซึ่งประกอบด้วย ใบเสร็จรับเงิน และสำเนาเอกสารต่าง ๆ ไปยื่นขอรับเงินจากสำนักงานประกันภัยจังหวัดที่ตนสะดวกที่สุด หรือขอรับเงินภายใน 7 วัน 3. หากมิได้รับความสะดวก ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดีกรมการประกันภัย ได้ทราบเพื่อจักดำเนินการต่อไป

#### สำนักงานประกันภัยจังหวัด

1. เมื่อได้รับเอกสารจากผู้ยื่นขอรับเงิน และตรวจเอกสารครบถ้วนแล้ว ให้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้โดยด่วนที่สุด และไม่ช้ากว่า 7 วันนับแต่ที่ยื่น
2. เมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ดำเนินการเรียกเงินสดคืนจากบริษัทประกันภัยโดยพลัน พร้อมเรียกเงินค่าปรับอีก 20 %
3. พิจารณาดำเนินการอื่นใดตามควรแก่กรณีต่อไป

#### เจ้าหน้าที่ตำรวจ

1. รับแจ้งความ โดยส่งบันทึกประจำวัน
2. มอบสำเนาบันทึกประจำวันให้กับผู้แจ้ง

